

«ΕΥΡΩΔΟΛΛΑΡΙΑ» ΚΑΙ «ΕΥΡΩΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ»

Τοῦ κ. ΙΩΣΗΦ ΒΛΑΧΟΥΛΗ

Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1950 καὶ 1960 ἐνεφανίσθη μία νέα χρηματαγορά, κυρίως εἰς Λονδῖνον καὶ Παρισίους, ἡ ὁποία ἔλαβε τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν τῆς περὶ τὰ τέλη τοῦ 1957 καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1958. Εἰς τὴν ἀγορὰν ταύτην παραχωροῦνται βραχυπρόθεσμα δάνεια, τὰ ὁποῖα ἐμφανίζουν τὸ χαρακτηριστικὸν ὅτι συνομολογοῦνται εἰς ξένον νόμισμα. Αἱ πράξεις αἱ ὁποῖαι λαμβάνουν χώραν εἰς τὴν ἀγορὰν ταύτην διαφέρουν τῶν κανονικῶν πράξεων ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος κατὰ τὸ ὅτι πρόκειται περὶ δανείων καὶ οὐχὶ περὶ ἀπλῶν ἀγορῶν ἢ πωλήσεων συναλλάγματος τοῖς μετρητοῖς ἢ ἐπὶ προθεσμίᾳ. Διαφέρουν ὁμως τῶν ἄλλων δανείων ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι συνάπτονται εἰς νόμισμα διάφορον τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος τῆς χώρας εἰς τὴν ὁποίαν συνομολογεῖται ἡ πράξις.

Εἶναι διαδεδομένη ἡ χρῆσις τοῦ ὄρου ἀγορὰ εὐρωσυναλλάγματος, τῆς ἀγορᾶς ταύτης διαιρουμένης εἰς ἀγορὰν εὐρωδολλαρίου, εὐρωστερλίνας, εὐρωφράγκου, εὐρωμάρκου κλπ. Οἱ ὄροι οὗτοι εἶναι δεκτικοὶ κριτικῆς, δοθέντος ὅτι ἡ ἐν λόγω ἀγορὰ δὲν εἶναι ἀποκλειστικῶς εὐρωπαϊκῆ. Καναδικαὶ καὶ Ἰαπωνικαὶ Τράπεζαι διαδραματίζουν σημαντικὸν ρόλον ὡς δανεισταὶ ἢ ὡς δανειζόμενοι.

Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν εὐρωσυναλλαγμάτων (85 %) ἀποτελεῖται ἀπὸ εὐρωδολλάρια. Εἰς τὴν πράξιν, αἱ διάφοροι ἀγοραὶ εὐρωδολλαρίων ἐτροφοδοτήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑπὸ τριῶν πηγῶν: τῶν ἐπισήμων ἰδρυμάτων, τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ τῶν ἰδιωτῶν.

Ὡς ἐπίσημα ἰδρύματα νοοῦνται, πλὴν τῆς Τραπεζῆς Διεθνῶν Διακανονισμῶν τῆς Βασιλείας, αἱ ἐθνικαὶ ἐκδοτικαὶ τράπεζαι, ὠρισμένοι ἐκ τῶν ὁποίων ἐτοποθέτησαν, ὑπὸ τύπον καταθέσεων, ἓν μέρος τῶν εἰς δολλάρια ἀποθεμάτων των εἰς τραπεζᾶς εὐρισκομένας ἐκτὸς τῶν Η.Π.Α., ἐκ τοῦ λόγου, κυρίως, ὅτι ἐπιτυχάνουν ὑψηλότερα ἐπιτόκια.

Αἱ ἐμπορικαὶ τράπεζαι συμβάλλουν εἰς τὴν καθαρὰν προσφορὰν εὐρωδολλαρίων, εἴτε διὰ τῆς μεταβιβάσεως εἰς τὴν ἀγορὰν μέρους τῶν

δολλαρίων, τὰ ὅποια, διὰ λόγους συνυφασμένους μὲ τὴν νομισματικὴν τῶν πολιτικῆν, ἐπρομήθευσαν εἰς αὐτὰς αἱ κεντρικαὶ τράπεζαι τῶν χωρῶν τῶν, εἴτε διὰ τῆς τοποθετήσεως εἰς τὴν ἀγορὰν εὐρωδολλαρίων τοῦ συναλλάγματος, τὸ ὅποιον εἰσάγουσι οἱ ἐξαγωγεῖς μόνιμοι κάτοικοι τῶν χωρῶν τῶν.

Τέλος, αἱ πολὺ μεγάλαι ἐπιχειρήσεις ἢ οἱ ἰδιῶται αἱ ἐπιχειρήσεις πετρελαιοειδῶν ἐπὶ παραδείγματι ἢ ὁμάδες κεφαλαιούχων, αἱ ὅποια προετίμησαν διὰ λόγους ἀποδοτικότητος ἢ εὐχερείας νὰ κρατοῦν κεφάλαια εἰς δολλάρια ἐκτὸς τῶν Η.Π.Α., δοθέντος ὅτι ἡ ἀμερικανικὴ νομοθεσία ἀπαγορεύει τὴν καταβολὴν τόκων ἐπὶ καταθέσεων ὕψους ἢ βραχείας προθεσμίας. Ἡ προέλευσις τῶν ἄλλων, πλὴν τῶν εὐρωδολλαρίων, εὐρωσυναλλαγμάτων εἶναι δύσκολον νὰ προσδιορισθῇ.

Τὸ εὐρωσυναλλάγμα ζητεῖται συχνάκις ὑπὸ τῶν τραπεζῶν πρὸς τὸν σκοπὸν δανεισμοῦ τούτου εἰς δημοσίους ὀργανισμοὺς καὶ ἐπιχειρήσεις.

Κατὰ σημαντικὸν ποσοστὸν χρηματοδοτοῦνται αἱ συναλλαγαὶ διεθνoῦς χαρακτήρος καὶ κυρίως αἱ εἰσαγωγαὶ καὶ ἐξαγωγαὶ ἐμπορευμάτων. Εἰς μικρότερον ποσοστὸν, οὐχὶ ὅμως ἀμελητέον, τὰ διαθέσιμα τῆς ἀγορᾶς εὐρωσυναλλάγματος χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῶν ἐσωτερικῶν συναλλαγῶν.

Δύο λόγοι εἶναι δυνατόν νὰ προτρέψουν τοὺς δημοσίους ὀργανισμοὺς ἢ τὰς ἐπιχειρήσεις ὅπως συνάψουν δάνεια εἰς ξένον νόμισμα μᾶλλον ἢ εἰς ἔθνικόν τοιοῦτον: ἡ διαφορὰ τῶν ἐπιτοκίων ἀφ' ἑνὸς καὶ αἱ δυσχέρειαι ἐπιτεύξεως πιστώσεων ἐπὶ τῆς παραδοσιακῆς ἀγορᾶς κατὰ δεύτερον λόγον.

Ἡ ἀγορὰ εὐρωσυναλλάγματος συμβάλλει εἰς τὴν διεθνή ρευστότητα διὰ τῆς δραστηριοποιήσεως ὀρισμένων ἀχρησιμοποίητων ἀποθεμάτων, αὐξάνει ὅμως ἐπίσης καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ρευστότητα διὰ τῆς μετατροπῆς εἰς ἔθνικόν νόμισμα τῶν λαβεῖν εἰς ξένα νομίσματα.

Ἡ ἀγορὰ εὐρωσυναλλάγματος εἶναι ἀποτέλεσμα προσπαθειῶν πρὸς ἀνασύστασιν—μετὰ μίαν περίοδον περιορισμοῦ τῶν συναλλαγῶν καὶ ἐμποδίων εἰς τὴν κίνησιν τῶν κεφαλαίων—μῆς διεθνoῦς νομισματικῆς ἀγορᾶς. Συνιστᾷ τὸ ἔμβρυον τῆς ἀγορᾶς ταύτης. Μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀγορῶν εὐροσυναλλάγματος ὑφίσταται στενὴ συνεργασία.

Μερικοὶ διερωτῶνται ἐὰν ἡ ὕπαρξις τῆς ἀγορᾶς ταύτης μὲ τὰς εὐκολίας τὰς ὁποίας παρέχει δὲν ὀδηγεῖ τὰς τραπεζὰς εἰς ἐπικινδύνους ὁδοὺς.

Ἄλλοι φοβοῦνται μήπως ἡ ὕπαρξις ἀγορᾶς εὐρωσυναλλάγματος διευκολύνει τὰς μετακινήσεις τοῦ καλουμένου «θερμοῦ χρήματος» (hot money) δηλαδή τῶν ἀσταθῶν κεφαλαίων, τὰ ὅποια μετακινοῦνται μαζικῶς καὶ ἀποτόμως ἀπὸ τῆς μῆς θέσεως εἰς τὴν ἄλλην χάριν κερδοσκοπίας καὶ χωρὶς ποτὲ νὰ ἐπενδύονται εἰς μίαν χώραν.

Τὸ σημαντικώτερον ὅμως πρόβλημα, τὸ ὁποῖον θέτει ἡ ἐμφάνισις τῆς ἀγορᾶς εὐρωσυναλλάγματος εἶναι ὅτι αὕτη κινδυνεύει νὰ δυσχεράνη τὴν ἐθνικὴν νομισματικὴν πολιτικὴν καὶ κυρίως τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ πληθωρισμοῦ.

Διὰ τῶν δανείων ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς εὐρωσυναλλάγματος, αἱ ἐπιχειρήσεις αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὸν ἰδιωτικὸν τομέα μιᾶς χώρας δύνανται πράγματι νὰ ἐκφύγουν τῶν μέτρων περιστολῆς τῶν πιστώσεων.

Ἐπὶ ἀνωτέρου ἐπιπέδου, αἱ ἀρχαὶ ἑνὸς κράτους εἶναι δυνατόν ν' ἀνεύρουν διὰ τῆς ἐπισήμου ἢ μὴ προσφυγῆς εἰς τὰς πηγὰς τῶν ἀγορῶν εὐρωσυναλλάγματος τὸ μέσον ἀποφυγῆς, ἐπὶ τινὰ χρόνον, τῆς ἀνάγκης ἐφαρμογῆς μιᾶς ἀντιλαϊκῆς πολιτικῆς περιορισμοῦ τῶν πιστώσεων.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἐμφάνισις καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ ἀνάπτυξις τῆς ἀγορᾶς εὐρωσυναλλάγματος τείνει νὰ περιορίσῃ τὸ πεδίον δράσεως τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς. Δὲν εἶναι δυνατόν πλέον νὰ ὑπολογίζη κανεὶς ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἐλέγχων πρὸς ἀποφυγὴν ἀνισορροπίας τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν καὶ μιᾶς κρίσεως συναλλάγματος ἠροκληθείσης συνεπείᾳ ἀνισορροποῦ ἀναπτύξεως μιᾶς χώρας.

Βασικὸς συντελεστὴς ἐπιτυχίας εἶναι ἡ

ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ

Εἰδικὴ Ἐπιθεώρησις ἐρεύνης προβλημάτων καὶ διαφημίσεως,
δημοσίων σχέσεων, Marketing.

Μοναδικὴ ἔκδοσις εἰς τὴν Ἑλλάδα

Ἡ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΣ ἐνδιαφέρει τὸν βιομήχανον, τὸν ἔμπορον, τὸν διαφημιστὴν, τὸν σύμβουλον δημοσίων σχέσεων, κάθε ἐπιχειρηματίαν δημοσιότητος.

Ἡ μόνη ἔκδοσις ποὺ δημοσιεύει μηνιαῖα στατιστικὰ στοιχεῖα τῆς διαφημιστικῆς κινήσεως τῆς χώρας μας.

Πληροφορίαι καὶ συνδρομαί : Λεωφ. Συγγροῦ 4 – Τηλ. 910.079

Διευθυντής : Μ. Β. ΠΑΥΛΙΔΗΣ